

GEEN WANJA, GEEN WANJA...

Tragikomedie

door

JACQUES VRIENS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **GEEN WANJA, GEEN WANJA...** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JACQUES VRIENS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2013 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Heleen – huisvrouw, hartelijk en naïef

Frank - haar tweede man, boekhouder

Willem - haar zoon

Charles de Bruin - haar eerste man, acteur

Liselotte - zijn vriendin

Monique Teunissen - maatschappelijk werkster

DECOR: *(suggestie)*

De keuken van een middenstandswoning. Burgerlijk, alledaags. Aan de zijkant een aanrecht met koffiezetapparaat, afwas-machine, ijskast enz. (worden verder niet gebruikt, zodat kan worden volstaan met voorkant van deurtjes enz.)

Boven het aanrecht hangen kast(jes) Er zou ook een kast naast kunnen staan. In elk geval naast het aanrecht de doorgang naar de buitendeur richting tuin.

Verder op het toneel eenvoudige ikea-achtige tafel met vier stoelen, zoals je die in de gemiddelde keuken aantreft. Boven de tafel een lamp. Aan de andere kant van het toneel is (vooraan?) een doorgang naar de huiskamer en achteraan doorgang naar de rest van het huis: naar hal, slaapkamers, badkamer enz.

Muzieksuggestie:

“Jesse” of “Stars” gezongen door Janis Ian

U dient bij uw zaaleigenaar te informeren of de muziekrechten in een totaalcontract worden voldaan. Is dit niet het geval dan dient U contact op te nemen met: BUMA/STEMRA

Scène 1

Vrij donker, we horen wat gerommel aan een deur. Even later schuifelt een gedaante over het toneel. Het is Charles. Hij heeft het af en toe benauwd. Hoest, rochelt. Hij ziet er wat verlopen uit. Heeft een drankprobleem. Er is weinig licht, maar genoeg om hem te kunnen zien. Hij stoot een stoel om en doet zich pijn aan de tafel. Vloekt.

CHARLES: *(hard)* Godverdegodver...au....die tafel stond hier toch nooit... heeft dat mens die tafel verzet... *(zacht)* Ssst.... Ssst... zachtjes ouwe jongen, zachtjes *(wrijft heen, wacht even, zet stoel recht)* Mmmm...gebeurt niks... zeker niemand thuis... anders was ze hier allang komen binnenhollen. Of anders die jandoedel wel. *(kijkt om zich heen, knipt aansteker aan en schijnt om zich heen)* Waar zat ook alweer het licht? *((zoekt, scharrelt rond en zucht)* Die knop heeft ze vast ook verplaatst. *(kijkt om zich heen met aansteker)* Weinig veranderd in twintig jaar. *(spottend)* Zelfde aanrechtje, zelfde koffiezetapparaatje *(opent kastje)* zelfde kopjes van de punten van de Douwe Egberts.... *(verzucht)* Mijn God, ze is gewoon dezelfde burgertrut gebleven. Maar ja wat wil je ook, als je trouwt met een boekhouder. Maar goed, ik zal het ermee moeten doen. *(draagt voor)* "Het heden is verschrikkelijk in al zijn ongerijmdheid." *(lacht om zichzelf)* Ja, je weet het nog. ouwe jongen, je weet het nog. De heilige Korsakow heeft me nog steeds niet te pakken. Wacht, hoe gíng die tekst ook alweer? Kom op, denk na...*(gejaagd)* Oom Wanja, tweede bedrijf, derde scène... eeh... eeeh... verdomme... eeh... ja!
"Dag en nacht drukt mij, als een boze geest de gedachte neer, dat mijn leven verloren is..." Nee, nee... *(hoest, rochelt even)*
"onherróepelijk verloren is.... Ik heb mijn verleden op een stomme manier verputst aan alle mogelijke nonsens en het heden is verschrikkelijk in zijn ongerijmdheid."
Ja, dat was het...dat was het... *(gaat zitten, weemoedig)* Eeh... hoe ging het verder...kom, denk nou na....denk na....ouwe lul....wacht...wacht.... ja, ik heb het... *(opgelucht)*
"Hier heb je mijn leven en mijn liefde, waar moet ik ermee naartoe, wat moet ik er..." *(begin flink te hoesten, rochel, hijgt)* Ik moet even gaan liggen... slapen... o ja, *(wijst)* de huiskamer... *(grinnikt)* dáár moet ik naartoe ... die burgertrutenbank staat er vast ook nog wel... *(wat gerommel achter toneel, dan stilte. Na korte pauze stemmen vanuit de tuin)*

Scène 2

Nog achter het toneel.

HELEEN: Wat raar, moet je kijken Frank, de keukendeur is open. Heb jij hem wéér niet op slot gedraaid?

FRANK: (*Lichtelijk aangeschoten*) Beschuldig mij maar ten onrechte.

HELEEN: Frank, ik beschuldig je niet, ik vraag het toch alleen maar.

FRANK: (*op*) Heleen, het is de toon waarop! Er klinkt, hoe zal ik het zeggen, enig verwijt doorheen. (*zoekt de knop van het licht, die achter op het aanrecht zit, achter het koffiezetapparaat*) Verdorie, waar zit het licht?

HELEEN: (*op*) Hè Frank, doe nou niet zo brommerig. Die knop zit al jaren achter het koffiezetapparaat (*gerommel*) ...Kijk nou toch uit, dadelijk valt dat ding op de grond.

FRANK: (*licht aan*) Wat een onnozele plek voor een lichtknop!

HELEEN: Toe nou schatje, hoe lang woon je hier al?

FRANK: Achttien jaar, Heleen. Volgende week op de kop af, achttien jaar en vier dagen. (*trekt zijn jas uit*)

HELEEN: (*giechelt*) Dan weet je toch onderhand wel waar het knopje... (*gooit haar jas op een stoel*)

FRANK: Ja het is goed met je... (*pakt jas van Heleen en loopt naar de hal en roept ondertussen frikkerig*) Jassen op de kapstok!

HELEEN: O sorry schat (*veegt met haar hand wat kruimels weg en roept naar Frank die nog in de hal is*) Ik vind het wel grappig.

FRANK: (*vanuit hal*) Wat?

HELEEN: Nou, dat jij na achttien jaar en vijf dagen...

FRANK: (*vanuit de hal*) ...v*í*er dagen!

HELEEN: Ja dat bedoel ik, dat jij na ál die tijd nóg niet weet waar het licht in de keuken zit.

FRANK: (*op*) Ik kom bijna nooit in de keuken...

HELEEN: (*lacherig, probeert grappig te zijn*) Ja, dát weet ik!

FRANK: (*streng*) Wat bedoel je met die opmerking?

HELEEN: Niks.

FRANK: Jawel, zoiets zeg je niet zomaar. Je insinueert iets.

HELEEN: (*probeert krampachtig haar best te doen om het leuk te houden*) Laat nou maar, Waarom moet je toch altijd zo knorrig doen na een gezellig avondje? (*legt haar arm om hem heen, lacherig*) Je hebt gewoon een beetje te veel gedronken, schat.

FRANK: (*duwt arm weg*) Ik doe niet knorrig Heleen en ik heb met máte gedronken. Ik vraag alleen wat je bedoelt met die opmerking over de keuken. Je weet heel goed, dat ik niets met keukens heb.

HELEEN: *(flapt het er weer uit)* Ja dat weet ik ...o...sorry

FRANK: Nou zeg je het weer, verdorie.

HELEEN: Toe nou... lieverdje... kom, we nemen nog een slaapmutsje
(pakt fles en twee glaasjes uit de kast of van een kastje en schenkt in)

FRANK: Waarom zeg je dat steeds?

HELEEN: Wat?

FRANK: Dat weet ik!

HELEEN: Wat weet ik?

FRANK: *(geïrriteerd)* Wat jij zegt: dát – wéét- ik!

HELEEN: Gewoon, zomaar...

FRANK: Ik begrijp heus wel wat je bedoelt, Heleen, dat begrijp ik heus wel. Het is een stil verwijt.

HELEEN: Hè Frank...

FRANK: Ik heb toch niet voor niets een afwasmachine voor je gekocht.

HELEEN: Daar ben ik ook heel blij mee, echt waar!

FRANK: Nou, waar hebben we het dan over?

HELEEN: Sorry schat, ik flapte het er gewoon uit.

FRANK: Bij jou flapt er wel meer uit.

HELEEN: Zo ben ik nou eenmaal... toen we elkaar leerde kennen vond je dat juist zo ...eeeh... hoe zei je dat ook alweer Zo... ontwapenend.

FRANK: Maar op dit moment vind ik het irritant, je klinkt als.. als... een kip zonder kop

HELEEN: *(bedwingt met moeite haar tranen)* Nou moet je ophouden, Frank! Je doet nooit wat hier in huis en helemaal niet in de keuken. En ik weet ook wel dat je het druk hebt, zeker sinds je hoofdboekhouder bent bij Uniebrons BV. En, echt waar, ik ben heel blij met mijn afwasmachine en ook met die Nil-fisk Viking krachtzuiger van 1000 Watt met hulpstukken....

FRANK: 1200 Watt....

HELEEN: Wat...wat...

FRANK: Die Nilfisk heeft een zuigvermogen van 1200 Watt

HELEEN: Wat maakt dat nou uit.

FRANK: Feiten zijn feiten, Heleentje. Stel je voor dat ik bij Uniebrons BV. zo zou omgaan met getallen...

HELEEN: Ja ja, natuurlijk, 1200 watt...ik bedoel...o god...wat wou ik nou ook alweer zeggen....je maakt me helemaal in de war.

FRANK: Dat je blij bent met je stofzuiger

HELEEN: Nee...ik bedoel ja...nee, wilde alleen maar zeggen als jij van die nare dingen zegt... van kip zonder kop en zo...oh Frank... *(huilt.*

Zoon Willem komt binnen in pyjama en ochtend jas. Hij heeft een boek bij zich. Heleen en Frank zien hem nog niet)

Scène 3

FRANK: *(met moeite, heeft geen zin in tranen)* Het spijt me Heleentje, het spijt me, niet huilen, toe nou, kom hier....kusje *(als een soort automatisme)*.... gaat het weer... *(stilte)* Weet je, ik ben gewoon een beetje uit mijn doen.... Ik vond die verjaardag vanavond heel vervelend. Je moeder zat weer te klagen over haar been en je vader begon weer over zijn kippen...ging hij voor de zoveelste keer uitleggen wat het verschil is tussen een Barnevelder en een Mechelse koekkoek-kip.

HELEEN: Wat geeft dat nou... voor pa zijn die Mechelse koekkoekkippen zijn lust en zijn leven.

FRANK: Ik heb helemaal niks met kippen, laat staan met Mechelse koekkoeksklokken..

HELEEN: ..nee, kippen...

FRANK: *(geïrriteerd)* Ja, dat weet ik!

HELEEN: *(probeert grappig te zijn)* Feiten zijn feiten.

FRANK: Kunnen we hier over ophouden?

HELEEN: *(korte stilte, dan voorzichtig)* Wees nou eerlijk Frank...

FRANK: Heleen alsjeblieft!

HELEEN: Ja schat, maar nog één dingetje: Jóúw ouders zeuren ook vaak. Iedere keer als we daar komen, roept je vader: "Goh, we dachten dat jullie dood waren. Zolang niks gehoord."

FRANK: Dat is een grapje.

HELEEN: Weet je wat ik wel eens heel stiekem denk: ik denk wel eens, ik wou dat we wees waren.....

FRANK: Ik vind deze opmerking ongepast, Heleen.

WILLEM: *(droog)* Nou, ik denk het ook wel eens.

HELEEN: Hé, lieverd, ben je al thuis?

WILLEM: *(stug)* Ik werd wakker van het lawaai van mijn moeder en mijn stiefvader. Eerst gooien ze een stoel om en daarna maken ze ruzie. Bedankt! Ik sliep net.

HELEEN: Sorry jongen, maar we dachten dat jij er nog niet was.

FRANK: *(staat op en loopt naar Willem)* Ho ho, wacht eens even jonge vriend, Er zijn hier geen stoelen omgegooid zover ik weet, en je moeder en ik hadden geen ruzie, maar een discussie. En verder vind ik het erg onaangenaam dat uitgerekend jij mij midden in de nacht de les komt lezen.

HELEEN: Frank, laat nou... *(Willem wil weglopen)*

FRANK: Ja, loop maar weer weg. Het is altijd hetzelfde: een normaal gesprek is niet mogelijk

WILLEM: Noem jij dit een normaal gesprek?

HELEEN: Hè jongens, nou niet weer ruzie maken. Vooruit, we nemen nog gezellig een slaapmutsje en dan gaan we lekker slapen. Kom er nou even bij zitten, Willem. (*Willem blijft staan*) Doe het dan voor mij. (*Willem schuift aan tafel*) Fijn zo, lieverd. (*Heleen schenkt in. Stilte. Willem gaat demonstratief in zijn boek zitten lezen. Heleen en Frank kijken naar elkaar*) Weet je wat ik nou zo jammer vind? Dat jullie nou nooit meer eens een echt gesprek hebben, zo van vader tot zoon.

FRANK: Precies een gesprek van vader tot zoon. Dat is hard nodig, ja.

WILLEM: (*kijkt niet op uit boek*) En waar wil je het dan over hebben?

FRANK: Gewoon over....eeeh...eeeh.

WILLEM: Het been van oma, Mechelse koekkoekskippen, Barnevelders, roept u maar!

HELEEN: : Hè doe niet zo flauw, Willem. Gewoon een gesprek van vader en zoon over eeh.... het leven en dat soort dingen.

WILLEM: Hij is mijn vader niet.

HELEEN: Toe nou Willem, je weet dat Frank het heel vervelend vindt als je dat zegt.

WILLEM: (*kijkt niet op uit zijn boek*) Hij is mijn stiefvader.

FRANK: (*stilte, dan tegen Heleen*) Die jongen is onmogelijk.

HELEEN: Hij bedoelt het niet zo...

FRANK: O nee? Het is me de laatste tijd wel vaker opgevallen dat je dat woord gebruikt. Laatst nog toen we bij je opa en oma waren, had je het ook ineens over je "stiefvader", terwijl je anders altijd "oom Frank" zegt. Waarom je sinds enige tijd zo nodig dat vervelende woord moet gebruiken, is me niet duidelijk. Kennelijk zit je iets dwars. Maar doe me alsjeblieft een genoegen: zég wat je wilt, maar noem me geen....

WILLEM: Wat denk je van "Meneer..."

FRANK: Ik word doodmoe van je.

HELEEN: Maar Frank, wat is er nou eigenlijk zo erg aan het woord stiefvader? In sprookjes hebben ze die toch ook. Ik bedoel: in Sneeuwwitje heb je een boze stiefmoeder en in..

FRANK: Heleen, alsjeblieft.

HELEEN: Goed Frank. (*stilte, Willem leest*)

FRANK: Gezellig hè!

HELEEN: (*staat op*) Ik denk dat ik maar naar bed ga....

FRANK: Nou ik niet, ik blijf nog even gezellig hier zitten, samen met onze autist.

HELEEN: Frank, toe nou....

FRANK: Weet je wat het met jou is, jongen. Je moet eens wat gaan doen. Van al dat gehang wordt je depressief

WILLEM: (*kijkt nog steeds niet op*) Krijgen we dat weer.

FRANK: Ja inderdaad. Je ligt tot twee uur 's middags in je bed, profiteert van je moeder en mij, zit tot diep in de nacht in de kroeg en voert verder niets, maar dan ook niets uit,

HELEEN: Nee hoor Frank, hij heeft pas weer een tijdje gewerkt.

FRANK: Een blauwe maandag.

WILLEM: Ja, op de groentenafdeling bij Albert Heijn. Ik voelde me op het laatst zelf een bloemkool die te lang gelegen heeft.

FRANK: Je kreeg die baan dankzij mijn goede relaties bij Albert Heijn. Maar je hebt het weer verpest want het enige wat je deed, was ruzie maken met je leidinggevende. En vreselijke dingen roepen, die ik hier niet zal herhalen, waar je moeder bij is.

HELEEN: Wat zei hij dan?

FRANK: Laat maar, Heleen.

WILLEM: Ik zei tegen mijn leidinggevende: stop die komkommer maar in je reet, want ik ben hier weg.

FRANK: Je had verdorie blij moeten zijn met die baan. En hoe het mogelijk was, weet ik niet, maar ze zágén wat in je. Je had carrière mogelijkheden bij Albert Heijn..

WILLEM: *(kijkt eindelijk op en klapt zijn boek dicht en legt het op tafel)* Ja... ik begon als vakkenvuller, toen werd ik bevorderd tot bewaker van de broccoli en knolselderij. En als ik goed mijn best zou doen, zei meneer van Wansum *(tegen zijn moeder)* - dat is die leidinggevende met die komkommer in zijn reet-, dat ik grote kans maakte om na een jaar bevorderd te worden tot assistent gehaktbal bij de vleeswaren.

FRANK: Denk je dat ik het zover geschopt had bij Uniebrons BV, als ik me zo had gedragen? Maar je hebt altijd de kantjes ervan afgelopen. Niet eens een fatsoenlijk diploma gehaald.

WILLEM: Jawel hoor, Ik heb mijn zwemdiploma, mijn tafeltjes van 1 t/m 10-diploma, én... Ik-kan-mijn-veters-strikken-diploma....

FRANK: Je gooit er gewoon met de pet naar..

HELEEN: Dat mag je niet zeggen, Frank., dat is niet aardig. Het komt allemaal door dat meisje. Als die het niet had uitgemaakt dan...

FRANK: Hou toch op, Heleen. Altijd is er een excuus. Een meisje of weer een ander meisje of meneer kon er niet tegen om de hele dag op school zitten of de benauwde lucht van een kantoor of meneer wordt depressief van de broccoli...

HELEEN: Nee, dat was van de bloemkool

FRANK: Ja, neem het maar weer voor hem op. Weet je wat het met jou is, jongen: je lijkt op je vader, dat is het.

WILLEM: Laat mijn vader hier buiten *(staat op en loopt af naar de hal)*

Scène 4

FRANK: Loop maar weer weg,

HELEEN: Dat had je nou niet moeten zeggen.

FRANK: Nee, want over zijn vader praten we hier niet. Dat is een verboden onderwerp.

HELEEN: Maar lieverdje, dat is toch allemaal al zo lang geleden. En ben al twintig jaar niet meer met Charles.

FRANK: Precies en twintig jaar lang heeft hij zich niets meer van jullie aangetrokken. Geen cent alimentatie heeft hij betaald.

HELEEN: Hè Frank, daar hebben we het al zo vaak over gehad. Ik wilde het niet. Ik wilde niet afhankelijk van hem zijn.

FRANK: Jij bent altijd te goed voor hem geweest.

HELEEN: Ja maar, jij hebt een vast baan bij Uniebrons BV, maar acteurs moeten altijd maar afwachten of ze een contract krijgen.

FRANK: Neem het maar weer op voor die mislukte toneelspeler.

HELEEN: Dat mag je niet zeggen. Hij was heel beroemd... vroeger

FRANK: (*schamper*) Ja, vroeger ja... Laten we hier over ophouden, Heleen.

HELEEN: Goed Frank. Wil je nog een slaapmutsje? (*schenkt in, stilte*)

FRANK: Wat is er toch de laatste tijd met die jongen?

HELEEN: Ik weet het niet. Misschien heeft Willem iets van eeh... identieke crisis... of hoe heet dat?

FRANK: (*afgemeten*) I-den-ti-teits-crisis!

HELEEN: Ja, ja dat bedoel ik. Ik las laatst in de Libelle dat jonge mensen daar soms last van hebben. Vooral kinderen die jarenlang hun vader jaren hebben gezien.

FRANK: Daar heeft hij niet over te klagen. Zijn vader heeft nog vaak genoeg in zo'n soapserie gespeeld op tv.

HELEEN: Daar keek Willem nooit naar. Hij schaamde zich. Zijn vader, de grote acteur Charles de Bruin die meneer Havermans speelde in die serie "Liefde en Leven".

Onze Willem heeft altijd geweten dat zijn vader vroeger echt beroemd is geweest en grote rollen heeft gespeeld. In mooie toneelstukken van Tsjechow en dinges... Shakespeare.. hoe heette dat stuk ook alweer... Hamlet, dat was het, Charles speelde ooit Hamlet.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto